

Mestna občina **Novo mesto**

Župan

Seidlova cesta I
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 244
F: 07 39 39 269

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 35403-8/2016-700
Datum 5.7.2016

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

ZADEVA: Pobuda za spremembo ustave RS - univerzalni dostop do pitne vode

Namen: Sprejem sklepa

Pravna podlaga: Statut Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list št. 33/2016)

Poročevalec: mag. Jože Kobe

Obrazložitev: V prilogi

Predlog sklepov:

Sklep I

Občinski svet Mestne občine Novo mesto v okviru svojih pristojnosti podpira pobudo za spremembo 70. člena ustave Republike Slovenije, ki določa, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da se vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo za oskrbo gospodinjstev izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe.

Gregor Macedoni,

ŽUPAN

PRILOGE:

- Obrazložitev,
- Predlog skupine poslank in poslancev za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije.

Mestna občina **Novo mesto**

Občinska uprava
Urad za gospodarske
javne službe

Seidlova cesta I
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 202
F: 07 39 39 208

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 35403-8/2016-700
Datum: 5.7.2016

OBČINSKEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVO MESTO

**ZADEVA: OBRAZLOŽITEV k predlogu o podpori pobude za spremembo 70. člena
ustave Republike Slovenije**

1. Obrazložitev

Občinska svetnica doc. dr. Milena Kramar Zupan je na 15. seji Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto, dne 26.5.2016, podala pobudo št. 9001-4/2016-289, za vpis zagotovitve univerzalnega dostopa do pitne vode v Ustavo RS in uvrstitev te točke na dnevni red naslednje seje Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto.

Po podatkih različnih raziskav je na svetu količina razpoložljive vode enaka kot pred 100 leti s to razliko, da je bilo leta 1916 na svetu slabi 2 milijardi ljudi, danes nas je 7,3 milijarde, leta 2030 pa bo po ocenah na zemlji že 8,4 milijarde ljudi.

Vse to ima za posledico, da se je v zadnjih 100 letih potreba po pitni vodi povečala kar za šestkrat in trend se nadaljuje, ker se svet razvija in s tem tudi navade in življenjski stil ljudi. Porabimo več hrane in pitne vode, kar 80 odstotkov svetovnih odpadnih vod pa se neprečiščenih izpusti v okolje.

Voda zaradi omejenih količin postaja cenjeno tržno blago. Zato bo vedno večkrat prihajalo do konfliktov med rabo pitne vode za prebivalstvo in ekonomsko rabo vode. Na podlagi navedenega potekajo različne aktivnosti, da se v Ustavo zapiše neodtujljiva pravica do vode, kar predlaga tudi občinska svetnica.

Ustava Republike Slovenije določa, da so naravna bogastva javno dobro. Kdo lahko z naravnimi bogastvi upravlja in pod kakšnimi pogoji (pravico do upravljanja se lahko podeli tudi tujim zasebnim podjetjem za dobo do 50 let), pa prepušča različni področni zakonodaji, s čimer Vladi in Državnemu zboru omogoča širok manevrski prostor odločanja in urejanja.

Kljub dejstvu, da je trenutna zakonodaja na področju vode relativno dobra, se to na podlagi različnih pritiskov lahko zelo hitro spremeni, če se parlamentarna večina odloči, da lahko z vodo upravlja samo zasebnik. Za to spremembo po trenutno veljavni zakonodaji potrebuje zgolj navadno večino v parlamentu.

V Sloveniji se koncesije za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in rabo vode za živilsko/prehrambno industrijo že podeljujejo tudi tujim multinacionalkam. Po podatkih s spletne strani <http://www.zdus-zveza.si/vpis-neodtujljive-pravice-do-vode-v-ustavo>, je

ministrstvo dne 30.12.2015 podelilo 30 koncesij za črpanje vode. Te koncesije pa naj bi se podeljevale že več let.

Po podatkih z iste spletne strani je v Sloveniji že nekaj primerov v lokalnih skupnostih (Laško, Sevnica, Brežice, Ptuj), kjer državljani Slovenije plačujejo cca. 30% višji prispevek za vodo, kot v ostalih mestih. Za čiščenje voda pa plačujejo korporaciji WTE 2,8 krat več kot občani Ljubljane.

Aktivnosti za spremembo Ustave so vodene že od leta 2013 in so bile podprte tako na politični ravni kot tudi v krogih laične in strokovne javnosti. Različna združenja in politične stranke pa so zbirala podpise peticije za vpis neodtujljive pravice do vode v Ustavo, ki so bili vloženi v Državni zbor RS.

Predlog za spremembo ustave Republike Slovenije je marca 2014 podala tudi skupina 35 poslancev. S spremembo naj bi se v ustavo zapisalo, da ima vsakdo pravico do pitne vode, in da se oskrba s pitno vodo za prebivalstvo opravlja kot neprofitna javna služba. Aprila 2015 je bil podoben predlog, z drugimi podpisniki, za spremembo Ustave RS ponovno vložen. Kljub temu, da je minilo več kot eno leto od vložitve predloga za spremembo ustave, Državni zbor RS predloga še ni obravnaval.

Z zapisom v Ustavo bi dvignili zaščito pitne vode iz zakonodajne na ustavno raven, torej v najvišji pravni akt Republike Slovenije ter na ta način še dodatno zavezali tudi Vlado in poslance, da postanejo varuhi pitne vode. To pa pomeni, da bi morali tudi pri sklepanju mednarodnih pogodb in pri sprejemanju EU zakonodaje upoštevati, da je Slovenija zaščitila pitno vodo v Ustavi RS.

Ker je voda JAVNA DOBRINA bo imela Mestna občina Novo mesto še naprej v svojih aktih opredeljeno, da se dejavnost vodooskrbe izvaja kot gospodarska javna služba v izvajanju javnega podjetja. V okviru svojih pristojnosti pa podpira postopke za spremembo Ustave RS na področju pravice do pitne vode in zaščite vodooskrbe pred podeljevanjem koncesij.

2. Predlog za odločanje

Občinskemu svetu predlagamo, da po obravnavi zadeve na svoji seji sprejme naslednji sklep:

Občinski svet Mestne občine Novo mesto v okviru svojih pristojnosti podpira pobudo za spremembo 70. člena ustave Republike Slovenije, ki določa, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da se vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo za oskrbo gospodinjstev izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe.

mag. Jože Kobe
Vodja urada

dr. Vida Čadonič Špelič
direktorica občinske uprave

Ljubljana, 20. 3. 2014

Skupina poslank in poslancev
(prvopodpisani Brane Golubović)

Državni zbor Republike Slovenije
g. Janko Veber, predsednik

PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA

I.

Na podlagi 168. člena Ustave Republike Slovenije predlagamo državnemu zboru, da začne postopek za spremembo Ustave Republike Slovenije, ki je potrebna:

- da se na ustavni ravni voda in dostop do vode določi kot splošna in temeljna ustavna pravica;
- da se prepreči, da bi se vodni viri privatizirali;
- da se prepreči, da bi vodo obravnavali kot vsako drugo blago. Oskrba z vodo bi se morala izvajati v obliki neprofitne javne službe.

Zaradi navedenega predlagamo spremembo 70. člena Ustave Republike Slovenije, in sicer se besedilo člena dopolni tako, da se dodata nova četrti in peti odstavek, ki določata, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da se vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjstev, izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe.

OBRAZLOŽITEV:

Voda je skupen vir človeštva in javna dobrina, zaradi tega bi moral biti dostop do nje temeljna in splošna pravica. To stališče podpira tudi Evropski parlament v številnih resolucijah, ki liberalizaciji vodnega sektorja nasprotujejo. Ne glede na njegova jasno izražena stališča pa t.i. Trojka (Evropska centralna banka, Mednarodni denarni sklad in Evropska komisija) vztrajno vsiljuje državam v težavah svojo dobro znano doktrino drastičnega varčevanja, ki se kaže predvsem v zahtevah po masovni privatizaciji vsega javnega – od transporta, energetike, telekomunikacij, zdravstva, šolstva do pitne vode. Argumentacija je povsod enaka: država je slab gospodar, le zasebna lastnina zagotavlja uspešno upravljanje podjetij, kakovost storitev bo višja, cene pa nižje. V tem okviru so se razmahnila tudi razmišljanja v smeri, da bi lahko med drugim tudi oskrba z vodo postala vir zaslužka, če bi vodo iz pipe začeli obravnavati kot vsako drugo blago. Tako je evropska trojka od Grčije, Španije in Portugalske že zahtevala, naj za krpanje proračunskih lukenj in preprečevanje monopolov privatizirajo več vodovodnih podjetij. Države v krizi so torej prisiljene prodati svoje sisteme oskrbe z vodo. Odstopanje od priporočil Evropskega parlamenta pa se ne omejuje le na države, ki zaradi zaprosila za pomoč postajajo drugorazredne članice Evropske skupnosti, temveč dobiva širše razsežnosti s promocijo liberalizacije trga storitev, tudi oskrbe z vodo. To se je odrazilo

tudi v predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta EU o podeljevanju koncesijskih pogodb (v nadaljnjem besedilu: direktiva), ki jo je v letu 2012 podprla tudi Slovenija. Predlog direktive je namreč predvideval obvezno objavo javnih razpisov podeljevanja koncesijskih pogodb, katerih vrednost je enaka ali višja od 5 milijonov evrov, v Uradnem listu EU. Da gre za pritisk kapitala, ne pa za javni interes, je razvidno tudi iz dejstva, da so bili člani strokovnega odbora, ki je svetoval EU komisiji pri pripravi predloga v večini predstavniki korporacij, ki želijo privatizirati vodne vire. Ker je direktiva naletela na močan odpor v javnosti, je evropski komisar za notranji trg in storitve Michel Barnier julija 2013 sporočil, da bo predlagal izvzetje vodnega sektorja iz predloga direktive. Nasprotovanje direktivi je privedlo namreč do prve evropske državljanske pobude *Right2Water*, v kateri je 1,5 milijona državljanov podpisalo peticijo o pravici do vode. Predlog direktive o koncesijah je veliko prahu dvignil tudi v Sloveniji. Odbori Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, za finance in za zadeve EU so vlado pozvali, da ohrani univerzalnost dostopa do pitne vode in da prepreči morebitno privatizacijo upravljanja s pitno vodo.

Zakon o vodah določa, da je voda naravno javno dobro in le država kot njen upravitelj lahko podeljuje vodno pravico za rabo vode. Zakon loči splošno rabo vode in posebno rabo vode, pri čemer je treba v drugem primeru pridobiti vodno dovoljenje ali koncesijo, ki jo podeljuje država. Za oskrbo prebivalstva s pitno vodo se občinam podeljuje pravica v obliki vodnega dovoljenja. To pomeni, da Zakon o vodah ne omogoča privatizacije vode, saj ne dopušča zasebne lastnine na vodi. Oskrba s pitno vodo je v skladu z Zakonom o varstvu okolja obvezna občinska gospodarska javna služba, kar pomeni, da je dejavnost regulirana in je zato subjekt zasebnega ali javnega prava ne more izvajati kot prosto tržno dejavnost. Regulacija je urejena v Zakonu o gospodarskih javnih službah in Zakonu o javno – zasebnem partnerstvu, ki določata pet oblik izvajanja gospodarske javne službe, v tem primeru občinske obvezne gospodarske službe: kot režijski obrat, javni gospodarski zavod, javno podjetje, z dajanjem koncesij osebam zasebnega prava in z vlaganjem javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava. Zakon o vodah samo v enem primeru dopušča zasebno lastnino vode, in sicer postane lastnik vode imetnik vodne pravice za stekleničenje vode za količino izčrpane in ustekleničene vode, da vodo sploh lahko proda. Zakon o gospodarskih javnih službah tudi določa, da je pri zagotavljanju javnih dobrin pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb. To pomeni, da izvajalci javnih storitev niso zavezani pridobivanju dobička, pri čemer je to drugače v primeru javno – zasebnega partnerstva oziroma koncesij, čeprav je tudi v tem primeru stopnja dobička regulirana, saj so cene storitev gospodarskih javnih služb regulirane. Ceno vode sestavljajo cena vode kot substance (v smislu varovanja okolja), povračilo za vodno pravico ter plačilo storitev, ki je določena z metodologijo. To pomeni, da se cena ne more določiti na prostem trgu, tudi v primeru koncesije ne. Občine imajo tako možnost, da same neposredno upravljajo z vodami, ali pa naložijo nalogo upravljanja z vodami javnemu podjetju. V Sloveniji je trenutno 32 zasebnih družb, ki že imajo pogodbo z občinami ali jim je občina podelila koncesijo za oskrbo s pitno vodo.

Problem lahko nastane v časih kot so danes, ko so lokalne skupnosti v primežu krize in naraščajočih primanjkljajev pod velikimi pritiski pri podeljevanju koncesije, še posebej v državah, ki so primorane zaprositi za pomoč mednarodno skupnost. Občine se soočajo s pomanjkanjem finančnih sredstev in ker morajo slediti dinamiki operativnega programa oskrbe s pitno vodo, so podvržene pritiskom in so lahko tudi primorane podeliti koncesijo za oskrbo s pitno vodo zasebnim podjetjem.

Izkušnje držav, kjer so nadzor in izkoriščanje javnih vodovodov prevzela zasebna podjetja, so praviloma negativne. Voda se je podražila, kakovost oskrbe padla, dobiček podjetij, ki so upravljala z vodovodi, pa zrasel. V državah, ki so se odločile za podelitev koncesij (npr. Francija, Portugalska, Velika Britanija), se je hitro pokazalo, da zasebniki zelo neradi vlagajo v infrastrukturo, temveč težave z neoporečnostjo vode rešujejo na druge načine, ki so bolj poceni. Ko javno postane zasebno, mehanizem za razdelitev postane trg, ta pa seveda odloča o dostopnosti na podlagi zmožnosti plačevanja.

V Italiji so se morali javni dobavitelji vode v začetku 90. let reorganizirati v delniške družbe, od katerih so nekatere postale povsem zasebne, druge pa so ostale v javni lasti. V obeh primerih vode niso več dojemali kot javne dobrine, temveč zgolj kot tržno blago. Od leta 1997 do leta 2006 so cene vode narasle za 60 odstotkov, investicije v vodno infrastrukturo pa so padle za debelih 70 odstotkov. V zadnjih letih so se pritiski po privatizaciji vode spet stopnjevali, a so se jim Italijani odločno uprli.

V Grčiji je bila voda delno privatizirana v Solunu in Atenah. Ko je korporacija Suez odkupila delež solunskega vodovoda, so cene narasle kar za tristo odstotkov, medtem ko se je kakovost vode tako poslabšala, da je postala nevarna za zdravje in je moralo veliko ljudi poseči po ustekleničeni vodi za pitje. Zdaj se pod pritiskom trojke nadaljuje privatizacija vodovodnih podjetij v Grčiji. Enako se dogaja v Španiji in na Portugalskem. Res je sicer, da so nekatera javna vodovodna podjetja v rdečih številkah. A ne vsa. Javno podjetje Canal Isabel II, ki z vodo oskrbuje prebivalce Madrida, posluje z dobičkom in med prebivalstvom velja za zgled kakovosti in učinkovitosti. Zdaj naj bi pod pritiskom trojke to uspešno podjetje za bagatelno ceno prodali španski družbi Agbar, ki je od januarja 2008 v lasti francoske korporacije Suez.

Na Portugalskem je začela oblast združevati občinska vodovodna podjetja v velike družbe v 1990-ih letih. Tako jih lažje privatizirajo, korak za korakom, začevši s koncesijo za izkoriščanje hidrografskih bazenov, rečnih strug, infrastrukture itd. Istočasno so zaprli javne fontane s pitno vodo. Ta nizkotna praksa je skupna celotni južni Evropi.

V Parizu sta primat nad vodo kar 25 let držali francoski korporaciji Suez in Veolia. V tem obdobju se je cena za vodo realno, se pravi upoštevajoč inflacijo, skoraj podvojila, saj je zaupna pogodbeni klavzula korporacijama omogočala avtomatičen dvig.

V Boliviji je leta 1999 Svetovna banka podaljšanje kredita tej državi pogojevala s privatizacijo javnega sistema za oskrbo z vodo v Cochabambi, tretjem največjem bolivijskem mestu. Sistem oskrbe z vodo v Cochabambi je bil nato res prodan podružnici ameriškega gradbenega podjetja Bechtel, ki je takoj dvignilo lokalne cene vode za 35 odstotkov, da bi zadovoljilo svoje delničarje. Prebivalstvu so zaračunali celo zbiranje deževnice, se pravi, da so privatizirali dež. Spomladi leta 2000 so se prebivalci Cochabambe tej plenilski logiki uprli z množičnimi demonstracijami. Ko je policija aretirala vodjo protestnikov Oscarja Olivero, so se protesti razširili po vsej državi in oblast je bila prisiljena preklicati posel. Uslužbenci Bechtela so zapustili Bolivijo, vodno omrežje pa je bilo vrnjeno lokalni skupnosti. Toda kmalu nato je Bechtel izkoristil priložnost, ki jo je nudil sporazum o naložbah med Nizozemsko in Bolivijo ter zaradi izgube bodočih prihodkov in dobičkov tožil bolivijsko vlado za 25 milijonov dolarjev.

Po padcu komunističnega režima v Bolgariji je iz cevi javnega vodovoda puščalo približno 20 % vse vode. Na koncu devetdesetih let je zaradi pomanjkanja vzdrževanja izguba narasla na 60 %. Da bi se znebila problema in povrh zaslužila še nekaj denarja, je vlada leta 2000 prodala sofijsko vodovodno podjetje Sofijska voda družbi "UnitedUtilities", eni od angleških korporacij, ki so zrasle v 1980-ih letih. Cena vode v Sofiji se je v enem desetletju več kot potrojila – v nasprotju z obljubami družbe. Še ena neizpolnjena obljuba je bilo predlagano zmanjšanje izgub s 60 % na 25 %. Leta 2011 so bile izgube še vedno enako visoke. Družba dejansko vlaga v vzdrževanje samo v nujnih primerih. Pomanjkanje finančne preglednosti, korupcija, goljufije in prevelika izplačila za vodstvo so bile značilnosti Sofijske vode v letih 2000. Istočasno je družba tožila pet tisoč bolgarskih družin, ker niso bile sposobne plačevati svojih položnic za vodo. V začetku leta 2012 so 370 družin deložirali z njihovih domov. Do takrat je UnitedUtilities že prodala svoj delež Sofijske vode drugemu vodnemu podjetju, družbi Veolia. Prihodki UnitedUtilities so bili več kot 1,5 milijarde funtov.

Negativne izkušnje posameznih držav so pripeljale do trenda vračanja oskrbe s pitno vodo v roke lokalnih oblasti.

V Parizu je bila leta 2010, po izteku 25-letne koncesijske pogodbe in seriji študij, ki so dokazovale, da je javno lastništvo učinkovitejše, oskrba z vodo vrnjena lokalni skupnosti. Kljub začetnim stroškom reorganizacije so bili ekonomski prihranki te poteze nad pričakovanimi. Mesto je že v prvem letu prihranilo okoli 35 milijonov evrov, kar je omogočilo znižanje cene za osem odstotkov. Pariškemu zgledu so sledile tudi nekatere druge lokalne skupnosti po vsej Franciji. Korporacija Suez je ta val skušala ustaviti tudi tako, da je najela drage svetovalce, ki so prek lažnih blogov, pod pretvezo, da so običajni državljani, propagirali privatizacijo in diskreditirali zagovornike nacionalizacije.

Na Nizozemskem so leta 2004 sprejeli zakon, ki izrecno prepoveduje privatizacijo oskrbe z vodo.

V Italiji so se prebivalci julija leta 2011 na referendumu kar s 96-odstotno večino izrekli proti privatizaciji vode, italijansko ustavno sodišče pa je odločilo, da bo vsak bodoči poskus privatizacije javnih storitev obravnavalo kot protiustaven.

Z rastjo števila prebivalcev postaja pitna voda vse bolj iskana dobrina, pritisk kapitala, ki bi z njo koval dobičke, pa zato vse večji. Še posebej, če vemo, da bomo do leta 2030 v svetu brez izboljšanja učinkovitosti koriščenja vode potrebovali za 40 odstotkov več vode kot jo bo na voljo, do leta 2050 pa bo kar 50 odstotkov večje povpraševanje po vodi kot je danes. Slovenija je z vodo bogata država in ji še ne grozi vsesplošna privatizacija pitne vode. To dejstvo pa se lahko dokaj hitro spremeni zaradi dejstva, da je voda prepoznana strateška dobrina, zato bo boj z njo v prihodnosti neusmiljen. Dejstvo pa je tudi, da lahko katerakoli vlada enostavno spremeni zakonodajo, ki jo sprejme državni zbor z navadno večino in ravno tako lahko župan enostavno preko občinskega sveta z navadno večino podeli ohlapno koncesijo za oskrbo s pitno vodo, zato previdnost ni odveč.

Cilj predlagane dopolnitve Ustave je zagotoviti univerzalni dostop do pitne vode in zavarovanje vodnih virov za prihodnje generacije ter da se oskrba prebivalstva s pitno vodo opravlja preko neprofitnih javnih služb. Namen dopolnitve je predvsem preprečiti, da bi oskrba s pitno vodo zaradi kateregakoli razloga postala predmet trgovanja.

II.

OSNUTEK USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI 70. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

I.

V Ustavi Republike Slovenije (Uradni list Republike Slovenije št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06) se 70. člen dopolni tako, da se dodata nov četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»Vsakdo ima pravico do pitne vode.

Vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev, se izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe.«

II.

Določbe zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov, ki niso v skladu s dopolnitvijo ustave, določeno s tem ustavnim zakonom, je treba uskladiti najkasneje v 30. dneh po uveljavitvi tega ustavnega zakona.

Ta ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije.

III.

OBRAZLOŽITEV

Z dopolnitvijo Ustave se zagotavlja univerzalen dostop do pitne vode. Gre za temeljno človekovo pravico, ki mora biti dostopna vsem prebivalcem in temu primerno tudi ustavno varovana. Prenos nadzora nad oskrbo s pitno vodo na zasebna podjetja, ki želijo maksimirati dobiček, ni sprejemljiv, je pa zaradi velikega interesa kapitala vse bolj verjeten, zlasti v okoljih, kjer vlada ekonomska stiska. Zato je nujno pravočasno zaščititi interese državljanov. Ureditev univerzalnega dostopa do vode na zakonski ravni ne nudi dovolj zaščite, zato je pomembno, da se status vodnih virov uredi v Ustavi Republike Slovenije in s tem zavaruje temeljno človekovo pravico dostopa do vode.

Gospodarjenje z vodo in vodovodnim omrežjem ne sme biti predmet pridobitne dejavnosti gospodarskih družb in korporacij, ki se ukvarjajo s pridobivanjem dobička na trgu, zato se v nov peti odstavek dodaja besedilo, da se morajo vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev, izkoriščati v obliki neprofitne javne službe.

IV.

ČLEN USTAVE, KI SE DOPOLNJUJE

70. člen
(javno dobro in naravna bogastva)

Na javnem dobru se lahko pridobi posebna pravica uporabe pod pogoji, ki jih določa zakon.

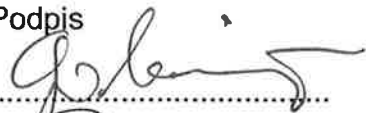

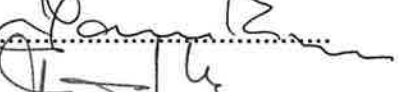
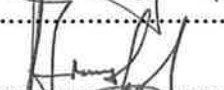
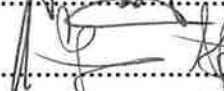

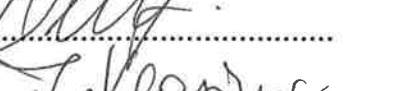
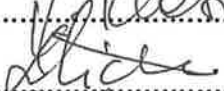
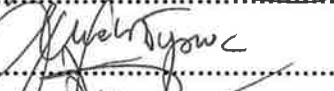
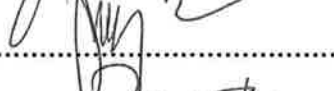
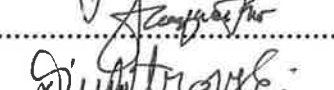
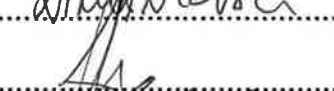
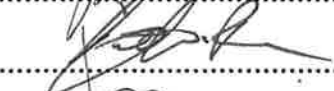

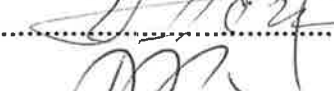

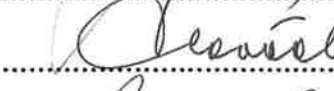
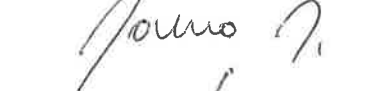

Zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva.

Zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe, in določi pogoje za izkoriščanje.

PRILOGA:

- Podpisi poslank in poslancev

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

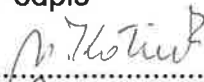
Ime in priimek	Podpis
BRANE GOLUBOVIĆ	
DRAGAN BOSNIĆ	
MATIJAŽ ZAVOČNIK	
BRANKO ŽICHO	
RENATA BRUNSKOLE	
ALJOŠA ŠERIĆ	
MITJA MERJOL	
ALEKSANDRA OSTOJMAN	
JANJA KLASINC	
JOŽEF KAVTIČNIK	
MELITA ŽUPČIČ	
JOŽEF KUNIČ	
Barbara ŽBANEK TAŠ	
MAJA DIMITROVSKI	
Jože Velikanja	
Peter VILFAN	
ALOJZ POTOČNIK	
LEJLA MERČEGOVAČ	
ALEKSA PAULIČ	
JEKRO ČEHOVIN	
MARIJA PLEVOČAK	
JANA JENKO	
IVAN HRŠAK	

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Ime in priimek

Podpis

MARJANA KOČNIK POROPAT

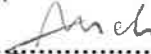
FRANC JURJA

MIRKO BRUČE

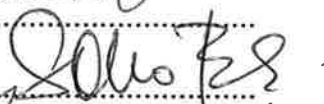
SREČKO MURCH

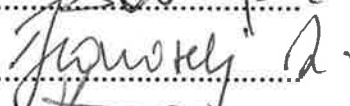
LYDVIKA JELUSIČ

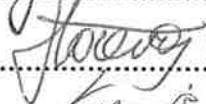
SAHO BEVK

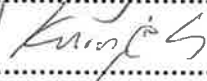
Rihard BRANISLEJ

KATARINA HOČEVAR

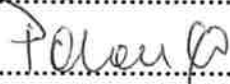
BRANKO KURNJEK

KRISTINA VALENCIČ

POLONCA KOMAR

JANI MODERNDORFER

